

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Nasljeđivanje > Nasljeđivanje > Finland

Nasljeđivanje

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s [Vijećem javnih bilježnika Europske unije \(CNUE\)](#).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

Pitanja nasljedstva uređena su Zakonom o nasljeđivanju (40/1965). U slučaju smrti jedino se oporukom može predvidjeti što će se dogoditi s ostavinom. Oporuka mora biti sastavljena u pisanom obliku i u nazočnosti dvaju svjedoka. Oporučitelj mora potpisati oporuku u trenutku kada je sastavljena ili potvrditi svoj prethodni potpis na oporuci. Svjedoci moraju potvrditi oporuku potpisom nakon što ju oporučitelj potpiše ili potvrdi svoj potpis na njoj. Usmena oporuka može biti obvezujuća u iznimnim slučajevima.

Moguće je izraditi i uzajamnu oporuku; nju u većini slučajeva sastavljaju bračni partneri kako bi jedan na drugoga prenijeli pravo vlasništva. Na uzajamne oporuke primjenjuju se isti formalni zahtjevi kao i na ostale oporuke. Pravila koja se primjenjuju na uzajamne oporuke između bračnih partnera primjenjuju se i na uzajamne oporuke između osoba u životnom partnerstvu.

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

Nadležna tijela u Finskoj ne vode upisnik oporuka.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Sloboda davanja u nasljedstvo ograničena je u korist izravnih potomaka i bračnog partnera umrle osobe. Izravni potomci i posvojčad te njihovi potomci imaju pravo na zakoniti dio ostavine umrle osobe. Zakoniti dio iznosi polovinu vrijednosti dijela ostavine koji prelazi na tog nasljednika u skladu sa zakonskim nasljednim redom.

Bračni partner zaštićen je i oporukom koju je sastavio bračni partner koji je prvi umro. Nadživjeli bračni partner može zadržati cjelovitu ostavinu umrlog bračnog partnera, osim ako izravni potomak zatraži raspodjelu ostavine ili ako je drugačije navedeno u oporuci umrle osobe. Međutim, nadživjeli bračni partner uvijek može zadržati vlasništvo nad zajedničkim domom bračnih partnera i nad uobičajenim kućanskim predmetima, osim ako je nadživjeli bračni partner vlasnik stambenog objekta koji se može upotrebljavati kao dom.

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

Izravni potomci glavni su korisnici i svi dobivaju jednak dio ostavine. Ako je dijete umrlo, njegovo mjesto zauzimaju potomci tog djeteta i svaka grana obitelji dobiva jednak dio.

Ako je umrla osoba bila u braku, a nisu ju nadživjeli izravni potomci, nadživjeli bračni partner prvi nasljeđuje

ostavinu umrlog bračnog partnera. Životni partneri imaju pravo nasljeđivati pod istim uvjetima kao i bračni partneri.

Ako umrlu osobu nije nadživio ni jedan izravni potomak, a ona nije bila u braku u trenutku smrti, otac i majka umrle osobe dobivaju polovinu ostavine svaki. Ako su otac ili majka umrle osobe već umrli, taj se dio dijeli među braćom i sestrama umrle osobe. Ako su brat ili sestra umrli, njegovo ili njezino mjesto zauzimaju potomci tog brata ili sestre i svaka grana obitelji dobiva jednak dio. Ako nema braće ili sestara ili njihovih potomaka, ali živ je jedan od roditelja umrle osobe, taj roditelj dobiva cijelu ostavinu.

Ako umrlu osobu nije nadživio ni jedan od navedenih nasljednika, roditelji oca i majke umrle osobe dobivaju cijelu ostavinu. Ako su djed umrle osobe s očeve strane, baka s očeve strane, djed s majčine strane ili baka s majčine strane već umrli, dio ostavine koji bi dobio taj djed ili baka dobivaju njihova djeca. Bratíci i sestrične nemaju pravo na nasljedstvo.

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

Nadležnost za pitanja koja se odnose na upravljanje ostavinskim predmetima imaju različita tijela. Popis ostavine (*perukirja*), odnosno obvezni popis imovine i obveza umrle osobe, mora se u roku od mjesec dana od sastavljanja poslati poreznoj upravi u mjestu u kojem je umrla osoba živjela. Provjera popisa osoba koje imaju pravo na dio u popisu ostavine može se tražiti i od digitalnog ureda državnih matica odnosno od državne službe u pokrajini Åland. Državna riznica nadležno je tijelo za slučajeve kada imovinu stječe država. Za ostavinska pitanja nadležan je okružni sud (*käräjäoikeus*) u području čije je nadležnosti umrla osoba živjela.

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nasljedstva?

Nasljedstvo se može primiti stvarnim primanjem predmetne imovine. Nasljednik može izraditi zasebnu izjavu o primitku. Ako je ostavina raspodijeljena, treba sastaviti izjavu o primitku nasljedstva za korisnika ili korisnike. Ako ostavina nije raspodijeljena, treba sastaviti izjavu za osobu koja upravlja ostavinom. Takva izjava može se dostaviti i sudu.

Izjava o odricanju od nasljedstva dobrovoljna je, ali mora biti u pisanom obliku. Izjavu o odricanju mogu dati bilo koja osoba ili osobe koje imaju udio u ostavini umrle osobe, upravitelj ostavine, izvršitelj ostavine, izvršitelj oporuke ili drugi potomci koji preuzimaju ulogu umrlih nasljednika. Kako bi odricanje imalo pravnu snagu u odnosu na ovrhu imovine nasljednika, nasljednik treba u informativne svrhe dati pisanu izjavu o odricanju od ostavine umrle osobe ili pri digitalnom uredu državnih matica odnosno državnoj službi u pokrajini Åland položiti izjavu o odricanju kako bi mogla biti unesena u evidenciju (članak 81. Poglavlja 4. Ovršnog zakona).

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju legata?

Ne postoji propisani oblik za prijavljivanje namjere korisnika oporuke. Izjava korisnika koja je dana stvarnom upravitelju ili izvršitelju ostavine smatra se izjavom korisnika oporuke, kao i pokretanje primjerenih mjera koje se odnose na predmetnu imovinu. Obavijest o oporuci koja se dostavlja nasljednicima dovoljna je naznaka da korisnik želi ostvariti svoja prava iz oporuke.

Izjava o odricanju od nasljedstva mora biti u pisanom obliku. Kako bi odricanje imalo pravnu snagu u odnosu na ovrhu imovine nasljednika, nasljednik mora dati pisanu izjavu o odricanju od ostavine ili pri digitalnom uredu državnih matica odnosno državnoj službi u pokrajini Åland položiti izjavu o odricanju kako bi mogla biti unesena u evidenciju (članak 81. Poglavlja 4. Ovršnog zakona).

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nužnog dijela nasljedstva?

Nasljednik mora u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti o oporuci korisniku preko sudske dostavljača ili na neki drugi način koji se može provjeriti dostaviti obavijest o tome da traži svoj zakoniti dio. Zahtjev za zakoniti dio može se podnijeti i objavom u službenom listu u prethodno navedenom roku ako ga nije bilo moguće dostaviti korisniku zbog toga što se moglo pretpostaviti da korisnik izbjegava primitak obavijesti o zahtjevu ili je njegova adresa nepoznata.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)“

Nadležna tijela u Finskoj ne pokreću ostavinske postupke na vlastitu inicijativu. Nakon smrti osobe prvo se sastavlja ostavinski spis, uključujući popis ostavine. Popis ostavine isprava je u kojoj je objašnjen status ostavine umrle osobe. Drugim riječima, u njoj su popisani imovina i obveze umrle osobe. Osobe koje imaju udio u ostavini umrle osobe unose se u popis ostavine, zajedno s imovinom i obvezama nadživjelog bračnog partnera te zajedničkom imovinom i obvezama dvaju bračnih partnera. Ostavinski spis mora se sastaviti u roku od tri mjeseca od smrti, ali porezna uprava može produljiti taj rok ako za to ima razloga.

Za izradu ostavinskog spisa odgovorna je osoba koja ima udio u ostavini i koja je odgovorna za upravljanje imovinom iz ostavine ili osoba koja upravlja ostavinom ili ju izvršava. Ta osoba mora odabrati dva upravitelja koji će sastaviti ostavinski spis. Popisu ostavine treba priložiti obiteljsko stablo umrle osobe. U Finskoj matične knjige vode crkva i matični ured, a službeni izvaci iz matičnih knjiga mogu se tražiti od digitalnog ureda državnih matica odnosno od državne službe u pokrajini Åland ili od crkvene zajednice u kojoj je upisana umrla osoba. Popis ostavine šalje se finskoj poreznoj upravi (*Verohallinto*) u roku od mjesec dana od sastavljanja ostavinskog spisa.

Kada osoba koja je sastavila oporuku umre, korisnik oporuke mora preko sudskog dostavljača ili na neki drugi način koji se može provjeriti nasljednicima u informativne svrhe dostaviti obavijest o oporuci te presliku oporuke. Ako nasljednik želi osporiti oporuku, mora podnijeti pritužbu u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti o oporuci.

Ostavina se može dijeliti tek kada je zaključena. Zaključivanje ostavine uključuje utvrđivanje količine imovine u ostavini, ispunjenje obveza umrle osobe i njezine ostavine u odnosu na dugove i zaštitu prava određenih nasljednika nekretnina i/ili oporučnih nasljednika. U svrhe zaključivanja ostavine osobe koje imaju udio u ostavini dijelit će zajedničko vlasništvo nad imovinom iz ostavine, osim ako je posebno predviđeno upravljanje ostavinom. Umjesto tog zajedničkog upravljanja, osobe koje imaju udio u ostavini mogu od suda zatražiti da za ostavinu umrle osobe imenuje upravitelja. Kada skrb o ostavini preuzme upravitelj, prestaje zajedničko upravljanje osoba koje imaju udio u ostavini i one više nemaju pravo odlučivati o pitanjima koja se odnose na ostavinu umrle osobe. Dužnost je upravitelja ostavine poduzeti sve mjere koje su nužne za zaključenje ostavine. Nakon zaključenja ostavine upravitelj ostavine obavješćuje osobe koje imaju udio u ostavini i priprema izjavu o svom upravljanju.

Nakon zaključenja ostavine sve osobe koje imaju udio u ostavini imaju pravo zatražiti raspodjelu. Ako je umrla osoba bila u braku ili životnom partnerstvu, imovina se mora podijeliti prije raspodjele nasljednicima. Osobe koje imaju udio u ostavini mogu raspodijeliti ostavinu na način koji su dogovorile. Mora se sastaviti akt o raspodjeli ostavine te ga moraju potpisati osobe koje imaju udio u ostavini i provjeriti dva nepristrana svjedoka.

Izvršitelj ostavine može od suda zatražiti nalog za raspodjelu ostavine. To se obično događa kada osobe koje imaju udio u ostavini ne postignu dogovor o raspodjeli ostavine. Upravitelj ili izvršitelj ostavine državni je izvršitelj, osim ako nije drugačije propisano, ako nema udio u ostavini, a osobe koje imaju udio u ostavini zatražile su od njega da raspodijeli ostavinu te nije naveden ni jedan drugi izvršitelj ostavine.

Izvršitelj ostavine mora predvidjeti vrijeme i mjesto za raspodjelu ostavine te mora na način koji se može provjeriti pozvati osobe koje imaju udio u ostavini da sudjeluju u raspodjeli. Izvršitelj ostavine mora nastojati osigurati da se osobe koje imaju udio u ostavini dogovore o raspodjeli. Ako se takav dogovor postigne, ostavina se mora podijeliti u skladu s njim. Ako nema dogovora, izvršitelj ostavine mora podijeliti ostavinu na način da sve osobe koje imaju udio u ostavini dobiju dio ukupne imovine. Ako se ostavina ne može podijeliti ni na jedan drugi način, sud može na zahtjev izvršitelja ostavine naložiti da izvršitelj ostavine proda određene stavke ostavine ili, ako je potrebno, svu imovinu iz ostavine. Izvršitelj ostavine priprema i potpisuje zapisnik o raspodjeli ostavine (*perinnönjakokirja*). Svaka osoba koja ima udio u ostavini može osporiti izvršiteljevu raspodjelu ostavine podnošenjem pritužbe protiv drugih osoba koje imaju udio u ostavini u roku od tri mjeseca od raspodjele.

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

U skladu sa zakonom nasljednik (*perillinen*) je osoba koja je u obiteljskom, bračnom ili posvojiteljskom odnosu s umrlom osobom. Korisnik (*testamentinsaaja*) može biti fizička ili pravna osoba.

Nasljednik ili korisnik može biti samo osoba koja je u trenutku smrti živjela s umrlom osobom ili osobom koja je sastavila oporuku. Iznimka je od tog pravila dijete začeto prije smrti umrle osobe koje je nakon toga rođeno živo.

Nasljednik ili korisnik koji želi ostvariti svoja prava trebao bi primiti nasljedstvo ili prijaviti svoje potraživanje osobi ili osobama koje su primile nasljedstvo. Ako nasljedstvo nije raspodijeljeno, treba podnijeti zahtjev osobi koja upravlja ostavinom. Zahtjev se može podnijeti i sudu. Nasljednik ili korisnik mora skrbiti o nasljedstvu ili oporuci koju je primio, ako je preuzeo skrb o ostavini, samostalno ili s drugom osobom, ako je sudjelovao u izradi ostavinskog spisa ili u podjeli ostavine ili je poduzeo druge korake u pogledu predmetne ostavine.

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Osoba koja ima udio u ostavini umrle osobe ne odgovara osobno za dugove umrle osobe. Osoba koja ima udio u ostavini umrle osobe i koja mora izraditi ostavinski spis osobno odgovara za dugove umrle osobe ako ne dostavi ostavinski spis do propisanog roka.

Dugovi umrle osobe i dugovi iz ostavine umrle osobe pokrivaju se iz imovine ostavine. Međutim, osobe koje imaju udio u oporuci umrle osobe osobno odgovaraju za dugove ili obveze koje su uključile u ostavinu.

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Isprave potrebne za upis nepokretne imovine razlikuju se ovisno o tome je li nepokretna imovina stečena nasljedstvom ili oporukom. Kada se podnosi zahtjev za potvrdu upisa zemljišta na temelju nasljedstva, zahtjevu treba priložiti popis ostavine, zapisnik o raspodjeli ostavine, obiteljsko stablo umrle osobe, zapisnike o podjeli ostavine i sve isprave koje se odnose na predavanje naslijeđene imovine. Podnositelj mora isto tako dokazati da je raspodjela ostavine počela proizvoditi pravne učinke prilaganjem zahtjevu isprave o prihvaćanju koju su potpisale osobe koje imaju udio u ostavini umrle osobe ili potvrde o pravnoj snazi koju je izdao nadležni sud u mjestu u kojem je umrla osoba živjela.

Kada se podnosi zahtjev za potvrdu upisa zemljišta na temelju oporuke, zahtjevu treba priložiti popis ostavine, zapisnik o raspodjeli ostavine, izvornu oporuku, potvrdu da oporuka ima pravnu snagu i dokaz da su svi nasljednici obaviješteni o oporuci. Ako su digitalni ured državnih matica ili državna služba u pokrajini Åland potvrdili da je popis osoba koje imaju udio u popisu ostavine točan i istinit, zahtjevu ne treba prilagati obiteljsko stablo.

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

Nije obvezno tražiti imenovanje upravitelja ostavine. Ako se sudu podnosi zahtjev za imenovanje upravitelja ostavine, sud mora imenovati upravitelja ostavine koji će upravljati ostavinom. Zahtjev može podnijeti bilo koja osoba koja ima udio u ostavini umrle osobe ili izvršitelj ili korisnik oporuke. Imovina koja čini ostavinu može se predati upravitelju ostavine na upravljanje na temelju zahtjeva vjerovnika ostavine ili umrle osobe ili to može učiniti osoba odgovorna za dugove umrle osobe.

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Osobe koje imaju udio u ostavini zajednički će upravljati imovinom koja čini ostavinu, osim ako postoje posebne odredbe u pogledu upravljanja ostavinom. Osobe koje imaju udio u ostavini umrle osobe mogu se dogovoriti i o zajedničkom upravljanju ostavinom i da će ostavina ostati neraspodijeljena do daljnjega ili do određenog roka.

Ostavina umrle osobe može se predati na upravljanje upravitelju ostavine odlukom suda. U tom slučaju prestaje

zajedničko upravljanje osoba koje imaju udio u ostavini i one neće moći donositi odluke o ostavini umrle osobe, čak i ako su takve odluke jednoglasne.

Umrla osoba može imenovati određenu osobu da upravlja ostavinom kao izvršitelj njezine oporuke. Zadaća izvršitelja jest osigurati zaključenje ostavine i izvršenje oporuke. U takvim slučajevima izvršitelj je zadužen za pitanja koja bi inače bila u nadležnosti osoba koje imaju udio u ostavini ili upravitelja ostavine. Imenovanjem izvršitelja ne sprječava se imenovanje upravitelja ostavine. Ako je izvršitelj imenovan u oporuci, njega se imenuje upraviteljem ostavine, osim ako protiv toga postoji dobar razlog.

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Zajedničko upravljanje ostavinom umrle osobe jednoglasan je oblik upravljanja od kojeg se odstupa samo u određenim posebnim slučajevima. U slučaju zajedničkog upravljanja ostavinom umrle osobe, osobe koje imaju udio u ostavini predstavljaju ostavinu u odnosima s trećim osobama te mogu zajednički tužiti i biti tužene u predmetima koji se odnose na ostavinu. Neodgodive mjere moguće je poduzeti čak i ako se ne može pribaviti suglasnost svih osoba koje imaju udio u ostavini. Osobe koje imaju udio u ostavini mogu ovlastiti pojedinca da rješava pitanja ostavine.

Kada imenuje upravitelja ostavine, sud mu izdaje ispravu o imenovanju u kojoj je navedena ostavina na koju se odnosi imenovanje. Ovlasti upravitelja ostavine odnose se samo na ostavinu za koju ga je sud imenovao. Kada je ostavina umrle osobe predana upravitelju ostavine na upravljanje, upravitelj ostavine predstavlja ostavinu u odnosima s trećim osobama te može tužiti i biti tužen u odnosu na ostavinu. Zadaća je upravitelja ostavine poduzeti sve nužne korake za zaključenje ostavine. Upravitelj ostavine mora tražiti mišljenje osoba koje imaju udio u ostavini umrle osobe u vezi s pitanjima koja su važna za jednu ili više takvih osoba. Međutim, čak ni u takvim slučajevima suglasnost osoba koje imaju udio u ostavini nije preduvjet za djelovanje upravitelja ostavine.

Područje primjene ovlasti izvršitelja u postupku zaključenja ovisi o oporuci. Ako u oporuci nije navedeno drugačije, izvršitelj ima iste ovlasti kao i upravitelj ostavine.

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Popis ostavine i zapisnik o raspodjeli ostavine isprave su u kojima je naveden status nasljednika ili korisnika, a koje treba sastaviti za vrijeme ostavinskog postupka.

Na popis ostavine moraju se upisati osobe koje imaju udio u ostavini umrle osobe, imovina i obveze umrle osobe, korisnici i nadživjeli bračni partner (ako nema udio u ostavini).

Zapisnik o raspodjeli ostavine osnova je za raspodjelu ostavine. Međutim, on nije izvršna isprava u smislu da bi se mogao upotrijebiti kao osnova za pokretanje ovrhe ili kao instrument za prijenos upravljanja. Za ovršne mjere potrebna je posebna sudska odluka s pravnom snagom.

Pojam službene dokazne snage isprave u Finskoj se ne priznaje.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.